

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 14CoP/157/2024  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124205775  
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124205775.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletých A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom ako otec, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Krajinská 13, Piešťany, deti matky C. C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom obec D., toho času bytom B. XX, B., zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Hreňovou, so sídlom Pri suchom mlyne 50, Bratislava, a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, D., zastúpeného advokátkou Mgr. Monikou Bartovicovou, so sídlom E. Belluša 6752/8, Piešťany, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaniach oboch rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 40P/92/2024 – 33 zo dňa 26.07.2024, takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

### odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 26.07.2024 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti A. B. a C. B. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že rodičia budú zabezpečovať osobnú starostlivosť o obe maloleté deti v týždenných intervaloch s tým, že maloleté deti budú každý nepárny týždeň v mesiaci od nedele predchádzajúcej nepárnemu týždňu od 18:00 hod. do nedele 18:00 hod. v nepárnom týždni v osobnej starostlivosti matky a každý párný týždeň v mesiaci od nedele predchádzajúcej párnemu týždňu od 18:00 hod. do nedele 18:00 hod. v párnom týždni v osobnej starostlivosti otca. Miestom preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa je bydlisko toho rodiča, ktorému končí interval výkonu osobnej starostlivosti. Rodičia sú povinní maloleté deti pred odovzdaním druhému rodičovi riadne pripraviť (I. výrok). Výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov neurčil (II. výrok). Obmedzil trvanie tohto neodkladného opatrenia na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40P/89/2024 o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom (III. výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania (IV. výrok).

Rozhodol tak o návrhu, ktorým sa matka maloletých domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti na čas do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 40P/89/2024, uložil otcovi povinnosť odovzdať maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, upravil povinnosť otca prispievať na výživu detí po 150 eur mesačne na každé dieťa k rukám matky, a upravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi na každý párný týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod., kedy si otec prevezme a odovzdá maloleté deti v mieste bydliska matky.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 361, § 366, § 367 zákona č. 161/2015 Z. z. ( Civilný mimosporový poriadok, CMP) a ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326, § 329 ods. 2, § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. ( Civilný sporový poriadok, CSP).

3. Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že po oboznámení sa s podaným návrhom matky, doloženými sms správami z komunikácie otca a matky v texte návrhu, s návrhom otca vo veci samej, a najmä po oboznámení sa so správou z UPSVaR dospel k záveru, že tu je naliehavá potreba upraviť pomery účastníkov a nariadiť neodkladné opatrenie v časti starostlivosti o maloleté deti, avšak nie v zmysle návrhu matky zveriť deti do jej výlučnej osobnej starostlivosti, ale tak, že maloleté deti budú zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Podľa zistení súdu maloleté deti sa pri prešetrení pomerov v domácnosti otca dňa 25.07.2024 správali veselo, živo, mierne drzo (odňali mobilný telefón procesnej opatrovníčke a odoslali mms správy advokátke otca), z pozorovania otec nepožíval pri svojich pokynoch zo strany maloletého A. rodičovskú autoritu a vážnosť, teda deti sa javili ako hravé až odbrzdené. Z uvedeného mal preto súd prvej inštancie za to, že v žiadnom prípade nejde o maloleté deti, ktoré by prežívali v dôsledku rozpadu spoločnej domácnosti rodičov úzkostlivé stavy, boli primárne naviazané na jedného rodiča či inú osobu príp. prostredie, alebo boli inak neprispôsobivé či vysoko introvertné. Práve naopak, obe maloleté deti sa javili ako extrovertné, ľahko adaptovateľné na nové podmienky či prostredie, zdravé, spokojné, a veselej povahy.

Zo strany súdu nezostalo nepovšimnutým, že matkou predložené správy, odoslané otcom matke v neznámom časovom období, boli výrazne vulgárneho charakteru, s mocenským autoritatívnym prejavom otca nerešpektujúcim záujmy detí najmä v zmysle článku 5 písm. e) Základných zásad zákona o rodine, keď pri určovaní a posudzovaní záujmu dieťaťa sa zohľadňuje aj to, či príp. nedochádza k ohrozeniu vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou. Pokiaľ otec komunikuje s matkou na tak nízkej úrovni, ubližuje tým matke, ktorú obe ich deti ľúbia, čo demonštrovali aj u procesnej opatrovníčky, podľa nich animátorky, keď jej ukazovali, kde a ako spinkávala maminka, kde si na gauči pokladali hlavičku k nej, a teda tým otec ubližuje samotným maloletým deťom a znevýhodňuje svoju osobu pri rozhodovaní vo veci samej o vhodnej forme starostlivosti o deti, keďže súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi ( § 24 ods. 5 zákona o rodine).

Za danej situácie súd prvého stupňa zvolil na dočasné usporiadanie pomerov rodičov a maloletých detí ako najvhodnejší model starostlivosti o deti model striedavej osobnej starostlivosti, ktorý nediskvalifikuje z výkonu rodičovských práv a povinností otca ani matku a to v žiadnom rozsahu.

V časti návrhu matky určiť neodkladným opatrením nevyhnutné výživné dospel súd prvej inštancie k záveru, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti nariadenej neodkladným opatrením nevyhnutné výživné neurčí, nakoľko nevzhliadol potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Súd prvej inštancie zároveň obmedzil trvanie neodkladného opatrenia na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40P/89/2024 o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

4. Toto uznesenie napadol včasným odvolaním otec, ktorý namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Otec vo svojom odvolaní poukazoval najmä na inštitút neodkladného opatrenia a jeho základnú funkciu a v tejto súvislosti poukazoval na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 52/2021, podľa ktorého prípadné bránenie v styku (ktorým v podstate matka argumentuje, i keď nie oprávnené) nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v odovzdaní dieťaťa do starostlivosti druhého rodiča.

V ďalšom namietal, že prvoinstančný súd nariadením neodkladného opatrenia dočasne upravil starostlivosť o maloleté deti formou striedavej starostlivosti, pričom tak, ako súd rozhodol, nebolo potrebné rozhodnúť v lehote 7 dní odo dňa doručenia návrhu, v tejto lehote bolo potrebné návrh v časti odovzdania maloletých do starostlivosti matky zamietnuť a súd mohol o inej ako matkou navrhovanej úprave rozhodnúť v lehote 30 dní. Súd preto podľa názoru otca v časovej tiesni 7 dní od podania návrhu nesprávne a nedostatočne zistil pomery, a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Podľa otca pomery v domácnosti matky súd nezaujímali, pričom sama matka ani v návrhu neuviedla, kde je jej bydlisko, akým spôsobom si vyriešila bytovú otázku, ako má zabezpečené podmienky pre výchovu a starostlivosť o deti, s kým tvorí spoločnú domácnosť, a či sú osoby tvoriace spoločnú domácnosť vhodnými osobami, s ktorými majú maloleté deti prichádzať do styku, najmä keď otec vo svojom návrhu naznačil agresívne prejavy priateľa matky, u ktorého matka v súčasnosti býva. Procesný opatrovník vyhovel súdu, dňa 25.07.2024 zistil pomery v domácnosti otca, pričom z jeho správy vyplývalo, že psychické prežívanie detí v domácnosti otca je v úplnom poriadku, deti sú veselé, správajú sa prirodzene. Procesný opatrovník sám pomery v domácnosti matky nezisťoval, namiesto toho, aby na druhý deň 26.07.2024, t.j. ešte v lehote určenej súdom, vykonal prešetrenie pomerov v domácnosti matky na mieste, ktoré matka procesnému opatrovníkovi uviedla ako miesto pobytu, predvolal matku na osobný pohovor do Piešťan a mal v úmysle požiadať ÚPSVaR v Bratislave na prešetrenie pomerov v domácnosti matky. Na základe osobného pohovoru s matkou bez znalosti a zisťovania základnej podmienky pre zverenie detí do starostlivosti rodiča odporučil striedavú starostlivosť o deti.

Súd aj procesný opatrovník konali podľa názoru otca v rozpore so záujmom maloletých detí, ktoré vystavili psychickej nepohode a tlaku nového prostredia a nového spolubývajúceho, ktorého dovtedy nikdy nevideli, nepoznajú ho. Súd mal teda v čase rozhodovania za osvedčené, že pomery u otca sú v poriadku, deti sú v poriadku, je o ne postarané tak po materiálnej ako aj psychickej stránke, naproti tomu o pomeroch matky nemal žiadnu vedomosť, sama matka neuviedla svoje pomery a ani len adresu, na ktorej má bydlisko. Uvedené nedostatky návrhu matky nemožno pokladať za osvedčenie skutočností potrebných na vydanie neodkladného opatrenia.

Odvolaateľ tiež namietal, že súd neuveril jeho tvrdeniu, že matka je riadne zamestnaná v tej istej firme ako on, keď matka tvrdila ukončenie pracovnoprávneho vzťahu, zrejme v mesiaci júl 2024. Matka bola povinná uviesť skutočnosti o skončení pracovného pomeru spolu s dátumom ukončenia, nakoľko o tomto dátume v čase podania návrhu na neodkladné opatrenie už vedela, na rozdiel od otca. V čase podania návrhu otcom prebiehali debaty o skončení pracovného pomeru, avšak malo ísť o dohodu so zamestnávateľom, pričom otec zamestnávateľom nie je. Pracovný pomer 16.7.2024 trval. Pokiaľ ide o námietky voči skončeniu pracovného pomeru v spoločnosti C. E. E., F., tento ukončila matka dohodou so zamestnávateľom, nie s otcom. Pracovala ako Office Manager, mala na starosti administratívu, preto je pochopiteľné, že spolu museli byť v stálom pracovnom kontakte.

Uvádza tiež, že súd neuveril jeho tvrdeniu, že nevie adresu, na ktorej sa matka s novým partnerom v B. zdržiava, a že sa o deti viac menej stará sám. Skutočne nie je zrejmé, na základe čoho súd neuveril otcovi, že nepozná adresu, na ktorej matka býva, matka mu ju nepovedala, dozvedel sa ju iba zo správy procesného opatrovníka, rovnako ako súd. Otec nepovažuje za záujem detí zverenie detí do starostlivosti matky bez toho, aby boli prešetrené pomery v jej domácnosti, najmä keď je nad všetky pochybnosti zrejmé, že býva v spoločnej domácnosti s F. G., ktorý sa už viackrát prejavil agresívne a autoritatívne, pričom sústavne zasahuje do záležitostí matky. Pán F. G. zakaždým vstupuje do ich rozhovorov o deťoch a začne vrieskať a vulgárne otcovi nadávať. Matka sa ho podľa názoru otca bojí, tak mu radšej zloží telefón. Otec uvádzal v ďalšom, že jeho práca mu umožňuje zariadiť si pracovný čas a prácu tak, aby sa mohol o deti osobne starať, zaviesť ich do škôlky a ísť po nich, byť s nimi a starať sa o nich. Má silné rodinné zázemie - matku na dôchodku, bývalú zdravotnú sestru, ktorá pracovala v jasliach, má vzťah k deťom, žije v rodinnom dome v F., rovnako ako jeho sestra C. s rodinou, krstná mama detí, ktorí mu s deťmi v prípade potreby radi pomôžu a pomáhajú aj teraz, keď si matka odišla za svojim snúbencom nevedno kam. V rodinnom dome v D. žijú od narodenia, majú tu svoj domov, svoju izbičku, dvor, hračky, záhradu, kde sa môžu hrať, detské ihrisko, pieskovisko, v lete bazén, všetko, čo potrebujú k plnohodnotnému tráveniu času, k zdravému psychickému i fyzickému vývoju. V D. majú škôlku, kamarátov, zdravé sociálne prostredie. Naproti tomu matka nemôže očakávať pomoc od svojich rodičov, nakoľko žijú matka v H. s priateľom v 1- izbovom obecnom byte a ešte pracuje, otec žije v I.. Otec nepozná prostredie, kde matka teraz býva, vie len, že jej priateľ je rozvedený, voči otcovi sa prejavil agresívne, preto má obavy, aby deťom neublížil. Matkin nový spôsob života a osoby, s ktorými sa matka stýka, nie sú podľa názoru otca zárukou stabilného výchovného prostredia pre deti vo veku 3-4 rokov.

K dodatočnému prešetreniu pomerov na strane matky procesným opatrovníkom 31.07.2024 uvádzal, že pochybnosti o pomeroch matky v otcom naznačenom smere neboli odstránené, zo správy je zrejmé, že domácnosť matky je po materiálnej stránke v poriadku, avšak právo matky užívať tento byt odvodené od priateľstva s F. G. spočíva na jeho svojvôli, kedykoľvek môže byť nútená túto domácnosť opustiť aj malými deťmi, stabilita výchovného prostredia nie je daná, aktuálne správanie a psychické prežívanie detí v domácnosti matky preverované nebolo, procesný opatrovník uviedol, že komunikácia s deťmi bola obmedzená vzhľadom na vek detí. Vzťah detí s priateľom matky bol označený za dobrý iba matkou. Správa sa obmedzila iba na opis nepodložených subjektívnych tvrdení matky, ktorá ani neuviedla svoj

príjem 700 eur mesačne. Tvrdenia o narúšaní režimu dňa otcom detí sú nepravdivé, otec dodržiava nastavený režim deťom, poobedný spánok je samozrejímavý. Vzhľadom na uvedené je dočasne v záujme maloletých detí, aby sa doterajšie pomery zachovali, aby vyrastali v rovnakom prostredí ako doteraz, navštevovali jedno predškolské zariadenie, a postupne si zvykali na nové prostredie v domácnosti matky, až kým sa nerozhodne vo veci samej. Otec preto nesúhlasí s matkou navrhovanou dočasnou úpravou – odovzdaním do jej starostlivosti, ani so zverením do jej osobnej starostlivosti. Súd nesprávne posúdil vhodnosť striedavej starostlivosti aj s poukazom na vzdialenosť bydlísk a nevyhnutnú prepravu do predškolského zariadenia. Interval 7 dní je pre deti veľmi dlhý, keď s nimi otec volá, plačú, že chcú ísť domov, že sa im tam nepáči, aby som pre nich prišiel.

Záverom otec navrhoval, aby odvolací súd neodkladné opatrenie zrušil a vydal nové neodkladné opatrenie nasledovného znenia: Matka je povinná odovzdať maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca. Maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX sa dočasne do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn.: 40P/89/2024, zverujú so osobnej starostlivosti otca. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B. nar. XX.X.XXXX, každý nepárny týždeň od piatka 16.00 hod do nedele do 18.00 hod, kedy si matka v piatok prevezme deti v mieste bydliska otca a odovzdá ich v nedeľu v mieste bydliska matky, a párny týždeň každú stredu 15.00 hod do 18.00 hod, kedy si matka prevezme deti v predškolskom zariadení a odovzdá v mieste bydliska otca. Matka je povinná prispievať na maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX sumou 100 eur mesačne a C. B., nar. XX.X.XXXX sumou 100 € mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

5. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že sa v plnej miere pridrižiava správy zo dňa 26.07.2024. Pomery v domácnosti matky boli miestne príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava prešetrené a správa bola zaslaná do súdneho spisu Okresného súdu Trnava dňa 02.08.2024. Uvádzal, že rodičia maloletých detí sa dňa 02.08.2024 spoločne dostavili na oddelenie za účelom vykonania informatívneho pohovoru, v tento deň sa dohodli s kolíznym opatrovníkom, že začnú spolupracovať s referátom poradenskopsychologických služieb úradu, pričom cieľom poradenstva má byť poradenstvo rodičom, posúdenie najlepšieho záujmu detí z hľadiska zverenia maloletých detí do starostlivosti na čas po rozchode rodičov a obnovenie vzájomnej konštruktívnej komunikácie rodičov medzi sebou.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, podľa názoru ktorej súd rozhodol v zákonnej lehote a rozhodol promptne a pri znalosti stanoviska oboch rodičov a aj kolízneho opatrovníka, kedy mal za to, že sú tu dané dôvody na bezodkladnú úpravu pomerov medzi rodičmi pri výkone ich rodičovských práv a to práve v záujme maloletých detí. Súd nijako neporušil právo otca na spravodlivé konanie, názor otca poznal, rovnako tak poznal názor matky a mal k dispozícii aj stanovisko kolízneho opatrovníka maloletých detí. V ďalšom matka uvádzala, že otec v rámci odvolania voči napadnutému rozhodnutiu má z hľadiska procesnej situácie možnosť vyjadriť svoje stanovisko a predložiť súdu dôkazy, ktoré považuje za relevantné, avšak zároveň nemôže v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania argumentovať tým, že práve vydaním napadnutého rozhodnutia, nastala potreba vydania neodkladného opatrenia v odvolacom konaní. Toto je procesne neprípustný postup. V konaní vo veci samej má otec plné právo využiť všetky dostupné právne prostriedky na to, aby súd mohol posúdiť dôvodnosť jeho návrhu a rovnako tak, bude mať otec zachované plné právo na spravodlivý proces.

Otec sa v podanom odvolaní primárne zameril na jeho zlé vzťahy s partnerom matky a na jeho osobné obavy, z konania partnera matky voči otcovi, a nie voči maloletým deťom. Osobné animozity otca voči partnerovi matky sú síce pochopiteľné, ale nijako a nič nehovoria o tom, čo je a čo nie je v záujme maloletých detí vo vzťahu k prebiehajúcej rodičovskému konfliktu. Podľa názoru matky ak mal otec za to, že komunikácia s matkou, ktorú doložila matka do súdneho spisu v návrhu na vydanie samotného neodkladného opatrenia, je vytrhnutá z kontextu, ako tvrdí, nič a nikto mu nebránilo, aby predložil odvolaciemu súdu kompletnú komunikáciu rodičov, čo však neurobil.

Vzhľadom na vyššie uvedené matka navrhovala, aby odvolací súd zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia v rámci odvolacieho konania a rovnako tak zamietol jeho návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti.

7. Uznesenie súdu prvého stupňa v časti výrokov I. a II. napadla včasným odvolaním aj matka maloletých detí, ktorá namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Poukazovala na účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých a v tejto súvislosti uvádzala, že nemá a nikdy nemala akýkoľvek záujem a snahu obmedzovať otca v jeho rodičovských právach a vždy mala záujem na tom, aby obaja rodičia mohli rovnocenne participovať na výchove maloletých detí a riadne sa o ne starať. Bohužiaľ, musí konštatovať, že napriek tomu, že nemá žiaden záujem brániť otcovi v kontakte s deťmi, nepovažuje aktuálne za vhodné, aby deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch tak, ako to bolo súdom nariadené. Matka hneď po návrate maloletých detí do jej starostlivosti zistila, že v priebehu času, kedy boli s otcom, deti stratili akýkoľvek režim, ktorý dovtedy mali, a sú skutočne až odbrzdené, ako uviedol súd v neodkladnom opatrení. Podľa názoru matky maloletí okrem základných životných potrieb potrebujú hlavne v tomto veku aj výchovu a stabilitu či už prostredia alebo režimu, v ktorom sú vychovávané. Už z samotného šetrenia, ktoré vykonal ÚPSVaR v domácnosti otca je zrejmé, že otec nemá smerom k deťom potrebnú autoritu a deti si doslova robili čo chceli. Matka a otec majú dve rôzne výchovné prostredia, kde matka vyžaduje od detí režim, určité správanie a fungovanie, rešpektovanie pravidiel a dohôd, pričom otec toto od detí nikdy nevyžadoval a aktuálne sa to prejavuje naplno.

Matka v ďalšom uvádzala, že akejkolvek snahe o dohodu nepomohlo ani stretnutie u kolízneho opatrovníka, na ktorom boli rodičia dňa 02.08.2024. Kolíznu opatrovníčkou bolo rodičom odporučené, aby kontaktovali referát poradensko- psychologických služieb ÚPSVaR SR, práve za účelom nastavenia konštruktívnej komunikácie rodičov, akceptovanie práv druhého rodiča a potrieb maloletých detí, zamedzenie negatívneho dopadu rodičovského konfliktu na maloleté deti. Vo vzťahu k odporúčanému poradenstvu, otec matke oznámil, že on je v poriadku, on sa liečiť nepotrebuje a žiadnu psychologičku navštevovať nebude a nemá na to čas, pričom matka nech si tam ide a lieči sa. Matka si, samozrejme, termín u psychológa ÚPSVaR SR dohodla, pretože jej na budúcnosti maloletých detí záleží. Správanie sa otca k matke sa nijako nemení, až na to, že otec smeruje invectívy smerom k matke buď v rámci osobného stretnutia alebo telefonátov rodičov a akékoľvek správy, ktoré boli aj podkladom na vydanie neodkladného opatrenia, maže, keďže si musí byť vedomý toho, že by ich matka následne mohla použiť v súdnom konaní. Matka by bola veľmi rada, kedy maloleté deti mali otca, s ktorým by mohla viesť zmysluplný rodičovský rozhovor, avšak aktuálne je evidentné, že otec nemá záujem kooperovať na zlepšení a konsolidácii rodičovských vzťahov, nemá záujem ani realizovať odporúčania kolízneho opatrovníka.

Poukazovala tiež na to, že jej partner si je plne vedomý toho, že si spolu s ňou berie aj jej deti a tieto budú súčasťou ich života, správa sa k nim láskavo a slušne, trávi s nimi čas, hrá sa s nimi, venuje sa im a deti nemajú s novým partnerom matky žiaden problém. Matka bohužiaľ musí konštatovať, že jej nový partner sa venuje jej deťom osobne viac ako ich vlastný otec a maximálne sa im snaží vytvoriť pokojné prostredie, ktoré iba podporí ich rozvoj a vývoj. Pomery v aktuálnej domácnosti matky boli riadne prešetrené a zo správy vyplýva, že prostredie, v ktorom matka žije je plne pre maloleté deti vyhovujúce. Matka sama kontaktovala po podaní návrhu na vydanie neodkladného opatrenia kolíznu opatrovníčku a dohodla si s ňou termín stretnutia a jasne uviedla, kde sa nachádza, kde býva, a rovnako jasne uviedla, že kedykoľvek poskytne kolíznemu opatrovníkovi detí riadnu súčinnosť na to, aby mohol prešetriť pomery v domácnosti matky.

V ďalšom matka uvádzala, že otec sa v rámci času, kedy sú mu deti zverené, nikdy nestará o obe deti naraz a syn je takmer stále u starej matky, dcéra aktuálne v jasliach. Otec sa primárne sústreďuje na rodičovský boj s matkou a nie na to, aby konal v najlepšom záujme detí a poskytol im stabilné prostredie. Otec vťahuje do rodičovského konfliktu deti, čo matka nikdy nerobila a nechce robiť a doslova im hovorí veci, ktoré deti nemôžu v tomto veku vedieť vyhodnotiť. Matka mala za to, že v aktuálnej situácii bude pre deti vhodnejšie, aby ich mala zverené do osobnej starostlivosti ona, keďže ona je schopná sa o deti postarať osobne a bez toho, aby deti oddeľovala od seba, tak ako to robí otec (jedno dieťa u otca, druhé u starej matky).

Pokiaľ ide o výživné na maloleté deti, je pravdou, že v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia žiadala určiť výživné na maloleté deti, ktoré nedokladovala. Avšak faktom je, že v čase podania návrhu bola zamestnaná v príjmom cca 700 eur mesačne a poberala, do 10.8.2024, rodičovský príspevok, ktorý jej končí. Výživné žiadala priznať podľa jej názoru v minimálnej výške, 150 eur mesačne na dieťa, čo je cca 5 eur na deň na deň na dieťa, čo vzhľadom na príjem otca a metodiku určovania výživného považuje za minimálnu sumu, ktorou by otec mal na deti prispievať.

Vzhľadom na vyššie uvedené matka navrhovala, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie nasledovne: Maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX sa dočasne do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Trnava, pod spis. zn.: 40P/7/2024, zverujú so osobnej starostlivosti matky. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B. nar. XX.X.XXXX, každý nepárny týždeň od piatka 18.00 hod do nedele do 18.00 hod, kedy si

otec prevezme a odovzdá maloleté deti v mieste bydliska matky. Otec je povinný prispievať na maloleté deti A. B., nar. XX.X.XXXX sumou 150 eur mesačne a C. B., nar. XX.X.XXXX sumou 150 € mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

8. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, podľa ktorého matka neustále tvrdí, že sa chce dohodnúť, pričom všetky otcove snahy o rozhovor ohľadne detí sa skončili odpoveďou, že to je ešte ďaleko, včas sa dozvieš, zásahom jej partnera do rozhovoru, alebo zložením telefónu. Z sms vlozenej matkou do odvolania vyplýva iba to, že otec sa zase nedozvedel, ako chce riešiť s deťmi nasledujúci týždeň. To, že vymazal obsah správy, neznamená, že ho môže nahradiť vymysleným obsahom. Otec odmieta tvrdenia matky, že deti stratili v priebehu času, kedy boli s ním, akýkoľvek režim, ktorý dovtedy mali. On od detí pravidelný režim vyžaduje, tak ako doteraz. Ak sú deti podľa matky skutočné až odbrzdené, ako uviedol súd v neodkladnom opatrení, je to výsledkom doterajšej výchovy oboch rodičov, nakoľko maloletí sa „odbrzdenými“ nestali počas 2 týždňov, keď neboli s matkou. Nie je pravdou, že v čase, keď majú byť deti v starostlivosti otca, tak starší syn je poväčšine v starostlivosti starej matky. Matka neuvádza, odkiaľ má takúto informáciu, ani žiaden dôkaz o tejto skutočnosti. Maloletí sú zvyknutí na starú matku, majú ju radi a chodia k nej na návštevu, alebo stará matka k nim domov. Uvedené je úplne normálne a k zdravému vývoju dieťaťa patrí rozvíjanie vzťahu so starými rodičmi, najmä cez prázdniny.

V ďalšom otec namietal, že nie je pravdou, že sa primárne sústreďuje na rodičovský boj s matkou a nie na to, aby konal v najlepšom záujme detí a poskytol im stabilné prostredie. Nie je pravdou, že vŕahaže do rodičovského konfliktu detí, doslova im hovorí veci, ktoré deti nemôžu v tomto veku vedieť vyhodnotiť. Matka sa podľa názoru otca dáva do pozície jedinej autority detí, pričom sama vždy nezvláda ich výchovu, často po deťoch kričí, raz v amoku, keď C. pri hre rozliala pohár s vodou, zhodila detský kočík z poschodia. Uvedené výchovné metódy matky plné kriku počujú aj susedia, ktorých je možné o tejto skutočnosti vypočuť.

Otec zdôrazňoval, že nie je pravdivé tvrdenie, že po stretnutí na ÚPSVaR 2.8.2024 si nedohodol termín u psychológa za účelom dosiahnutia pokroku v komunikácii s matkou. Matka neuvádza, ako sa o tejto skutočnosti dozvedela, pričom on má termín dohodnutý. Záverom uvádzal, že naďalej trvá na svojom odvolaní, na návrhu na neodkladné opatrenie a dôvodoch tam uvedených.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky ako aj odvolanie otca nie sú dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie.

Vychádzajúc z obsahu podania a z logiky veci nepovažoval odvolací súd podanie otca zo dňa 5.8.2024 za samostatný návrh na vydanie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania ( návrh na vydanie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania vo veci vydaného neodkladného opatrenia ? ! ), ale „iba“ za súčasť jeho odvolacieho návrhu, prezentovania predstavy, ako by mal odvolací súd o jeho opravnom prostriedku rozhodnúť.

10. Odvolací súd zistil, že na Okresnom súde Trnava sa vedie pod sp. zn. 40P/89/2024 konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Toto konanie zatiaľ nie je právoplatne skončené.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine (ďalej iba ZoR), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3 ZoR ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 5 ZR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 ZR. Dieťa má teda zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi, a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí však byť záujem dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Dieťa oddelené od jedného alebo oboch rodičov má priznané právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa (článok 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života a rodiny a dieťa má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom (článok 16 Dohovoru o právach dieťaťa).

Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

12. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je pri nariadení neodkladného opatrenia súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať

prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejedukovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť nariadené vtedy, ak je osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, v ktorom je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

13. Pokiaľ ide o samotnú striedavú osobnú starostlivosť, hmotnoprávnymi podmienkami v zmysle § 24 ZoR kumulatívne sú, aby obaja rodičia boli spôsobilí dieťa vychovávať, obaja mali o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, aby striedavá osobná starostlivosť bola v záujme dieťaťa (v prvom rade na zachovaní jeho vzťahu k obidvom rodičom s prihliadnutím na citové väzby dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pričom súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi) a že striedavou starostlivosťou budú lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Striedavá osobná starostlivosť pritom nie je vhodným riešením pre dieťa veľmi útleho veku, podľa odborníkov do veku cca troch rokov, keď je dieťa ešte výrazne viazané na matku ako primárnu a vzťahovo dominantnú osobu. Maloletý A. dovŕšil už 4 roky a maloletá C. nedávno dovŕšila 3 roky, takže táto prekážka v striedavej osobnej starostlivosti v danom prípade nie je daná. Podľa osvedčeného maloleť vo svojom veku v žiadnom smere nezaostávajú vo vývoji a preto podľa názoru odvolacieho súdu spĺňajú biologické aj psychologické predpoklady pre striedavú osobnú starostlivosť a nie je bezpodmienečne nevyhnutné, aby boli zverení výlučne do osobnej starostlivosti matky.

Vychádzajúc z ustanovenia § 24 ods. 3 ZoR, je potrebné vychádzať z premisy, že záujmom dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, v ktorej každý z rodičov poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom a svojim spôsobom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Pokiaľ sú teda obaja rodičia spôsobilí svoje dieťa vychovávať, pokiaľ majú obaja o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, pokiaľ je to v záujme dieťaťa a striedavou starostlivosťou budú lepšie zaistené jeho potreby, zverenie do striedavej osobnej starostlivosti by malo byť pravidlom, zatiaľ čo iné riešenie (zverenie do osobnej starostlivosti len jednému z rodičov) by malo byť výnimkou, ktorá vyžaduje preukázanie, prečo je v záujme dieťaťa iné riešenie.

14. Neobstojí odvolacia argumentácia otca, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže vykonávanie dokazovania v konaní o nariadení neodkladného opatrenia je obmedzené jeho účelom, ktorým je poskytnutie bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. Zo spisu mal odvolací súd za preukázané, že pomery v domácnosti matky boli kolíznym opatrovníkom prešetrené (správa zo dňa 01.08.2024), pričom bolo konštatované, že matka má vytvorené vhodné podmienky k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté deti.

Tvrdenia otca o agresívnom správaní priateľa matky neboli preukázané ani osvedčené, pričom z hľadiska schopnosti matky poskytovať maloletým plnohodnotnú starostlivosť nie je významným, že matka nie je vlastníčkou bytu, v ktorom má deťom starostlivosť poskytovať.

Za rovnako nedôvodnú a nemajúcu logickú súvislosť so správnosťou rozhodnutia súdu prvého stupňa považoval odvolací súd námietku otca týkajúcu sa lehoty, v ktorej súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol.

15. Odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, považuje za osvedčené, že všetky vymenované hmotnoprávne podmienky pre nariadenie striedavej starostlivosti boli v danom prípade splnené, keď

podľa obsahu spisu, najmä výsledkov šetrenia pomerov procesným opatrovníkom maloletých, obaja rodičia sú riadne spôsobilí maloleté deti vychovávať, obaja majú vhodné prostredie vo svojej domácnosti pre výchovu detí, obaja majú o zabezpečovanie starostlivosti o deti záujem, pričom u žiadneho z nich nebolo osvedčené nevhodné výchovné pôsobenie na maloletých, či zanedbávanie starostlivosti o deti.

16. Vychádzajúc z uvedeného, v konaní doposiaľ nevyšla najavo žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala nenariadenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na čas do rozhodnutia súdu vo veci samej, v ktorom v súvislosti s rozhodnutím o ďalšom výchovnom prostredí detí môže byť vykonané ďalšie potrebné dokazovanie a ktoré poskytuje účastníkom konania možnosť uplatniť všetky svoje relevantné námietky a argumentácie. V neposlednom rade, významnými pre rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej môžu byť aj poznatky o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov získané na základe jej realizácie podľa práve potvrdzovaného neodkladného opatrenia.

Súd nemôže striedavú osobnú starostlivosť vylúčiť iba z dôvodu, že s týmto spôsobom výchovy jeden z rodičov nesúhlasí, pretože chce mať dieťa (deti) vo svojej výlučnej starostlivosti. Pokiaľ nesúhlas rodiča so striedavou osobnou starostlivosťou nie je podložený racionálnymi a preskúmateľnými dôvodmi, ktoré by boli spôsobilé negatívne zasahovať do záujmov dieťaťa (detí), samotný nesúhlas jedného z rodičov nemôže byť prekážkou pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, ak zároveň boli splnené všetky už vyššie vymenované podmienky pre jej nariadenie.

17. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd, ktorý sa s dôvodmi súdu prvého stupňa prezentovanými v napadnutom uznesení stotožnil, rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).